

Uredja uredniški odbor — Glavni urednik Štrukelj Karel — Naslov uredništva in uprave: »Posavski tednik«, Kriko 56 — Telefon 33 — Čekovni račun pri ND FRLJ Kriko, štev. 615-T-145 — Tiska Mariborska tiskarna — Celotna naročnina 350, polletna 180, četrtletna 90 dinarjev — »Posavski tednik« izhaja enkrat tedensko

KRŠKO, DNE 11. JULIJA 1953

POSAVSKI tednik

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI OKRAJA KRŠKO

VI. redna seja OLO Krško BREZ JUGOSLAVIJE SLOVENIJA NE BI MOGLA OBSTAJATI

Dne 4. julija ob 9. uri dopoldne se je vršila VI. redna seja obeh zborov OLO. Na dnevnem redu je bilo poročilo o izvršenih delih V. seje, problemi socialnega skrbstva in zdravstva,

glasovanje o prenosu sedeža okraja in drugo.

Seje se je udeležil tudi zvezni poslanec za naš okraj tov. Janez Hribar, član Izvršnega sveta LRS.

GOVOR TOVARIŠA HRIBARJA

»Tovariši in tovarišice! Ne mislim govoriti samo o zdravstvu, temveč mislim, da diskusija ne bo skaltala misli, če nekoliko spregovorim o našem gospodarskem in političnem položaju in o delu zvezne in republiške skupščine. Dolžnost poslanca je, da daje pojasnila in da obrazloži, zakaj je bil ta ali oni zakon sprejet. Kar se tiče poročila o zdravstvu, je po mojem mnenju dokaj skrbno sestavljeno, opozoril bi pa na nekaj. Imeti moramo namreč v vidu, da bi tudi drugi okraji širine naše domovine radi gradili čimveč vodovodov, elektrifikacije in drugih stvari. Res je to z ene strani zdrava iniciativa, ampak vsaka stvar ima svoje meje, to se pravi, da se istočasno postavi vprašanje, ali lahko te zahteve uresničimo danes, ali ne. Tovariši, danes so te razmere in toliko je zahtev, da jih ne bi mogli leta in leta uresničiti. Če hočemo vse to zgraditi, bi se morala Jugoslavija marsikomu odreči, ker bi mi zgradili več kot znaša naš nacionalni dohodek.«

Nato je tov. Hribar dal za primer umobolnice v Ljubljani, ki ji je nujno potrebna investicija, govoril je o napredku zdravstvene službe itd.

»Razumeli boste, da ni to edinstven primer.« je nadaljeval tov. Hribar, »imamo še mnogo drugih težkih problemov, katere moramo rešiti. Slučajno sem slišal, da so nekateri tovariši iz krškega okraja govorili, da se jaz kot poslanec ne brigam dovolj za krški okraj in da se ta okraj najbolj zapostavlja. To je neodgovorno javno mnenje. Nemogoče je, da bi se v kratkem času na vasi vse zgradilo — ambulantne, vodovodi in vse kar je potrebno.«

Govoril je še o nepravilni primerjavi z koheviškim okrajem, ki ni nič gradil kljub temu, da je izvozil za 29 milijard din lesa itd.

»V koheviškem okraju je še 1000 ha neizkoriščene zemlje,« je dejal tov. Hribar. »V zvezi s tem bi povedal naslednje: zahteve našega okraja niso izjeme, na vsaki vasi so isti problemi; ravno tako govorijo ljudje v drugih okrajih Slovenije namreč o tem, kaj naj se gradi, kaj bi se moralo zgraditi in kakšne so naše potrebe. Pri tem se moramo vsakega vprašati, kaj lahko dosežemo in kaj ne moremo, treba se je namreč zavedati, da Jugoslavija ni deset in desetletja nič gradila. Slovenija je izmed ostalih republik še dokaj industrijsko razvita, toda sama Slovenija brez Jugoslavije ne bi mogla obstajati. Vedeti moramo, da je Jugoslavija ogrožena z vseh strani, je Slovenija tudi. Zaradi pritiska, katerega vodijo razni naši sovražniki na naših meclah, je razumljivo, da se mora skrbeti za razvoj svoje armade. Dalje nam z vseh strani očitajo, da se v Jugoslaviji vse preveč gradi. Dokazano je, da pride v Jugoslavijo povprečno na prebivalca 91.000 din investicijskih del. V Sloveniji pride na prebivalca 133.000 din, doim pride v Bosni 100.000 din. Iz tega je razvidno, da se v Sloveniji, če vzamemo sorazmerje z drugimi republikami, dokaj več gradi in smo lahko kar tiho.«

Tovariš Hribar je govoril še o narodnem dohodku, o industriji, šolah itd.

Nadaljeval je: »Če hočemo se več zgraditi, je potrebno, da delavcu plačo zmanjšamo in davek povečamo. Zato se pa ne moremo odločiti. Pomisliti moramo na lanko sušo, ki je slično kot na Krškem polju požarali tudi v Vojvodini. Jugoslavija je dala samo za uvoz hrane

140 milijonov dolarjev, dolar je plačala po 300 din, potem si lahko zamislite, za koliko milijard je trpel naš trg škode. Taka je situacija in nima nobenega smisla prikrivati ljudstvu resnice, imeti pač moramo pred seboj položaj takšen, kakršen je. Kakšen odnos so imeli veliki kmetje do težke situacije, vidimo, da so le ti kupovali v trgovinah moko in z njo hranili živino. Nekateri so mislili, da bo država uvela strahovito visoke cene, drugi, da bo uvela ponovno obvezno oddajo žita in živilskih kart, toda kakor vidite, se vse to ni zgodilo, ker smo znali ta problem pravilno rešiti.«

O INVESTICIJAH V KRŠKEM OKRAJU

»Povedal bi še nekaj o investicijah v krškem okraju. Kakor veste, se gradnja v okraju dva velika objekta, eden je tovarna roto-papirja, za katero je predvideno po približnem računu 2 milijardi 300 milijonov din, in hidrocentrala, za katero je tudi predvideno nekaj milijard din. Če vzamemo ta dva primera in ju primerjamo z ostalimi okraji v Sloveniji in drugimi področji v Jugoslaviji, bomo videli, da se v krškem okraju precej gradi. Zato odklanjam očitek, da se v krškem okraju nič ne gradi.«

»Res je, da krški okraj ni toliko elektrificiran kot so mor-

da drugi okraji v Sloveniji, da bi pa tudi lahko krški okraj dokončno elektrificirali, je bilo potrebno, da smo pričeli voditi razgovore z Avstrijo, Švico, Nemčijo in Italijo, da bi te države prevzele gradnjo novih hidrocentral, seveda pod pogojem, da bomo en del električne energije tudi izvažali. Mi imamo srečne okoliščine, da imamo toliko naravnih bogastev, kotredno v tem primeru dovolj vodne energije, tako da jo lahko izvažamo. S tem, da bomo izvažali električno energijo, bomo dobili nov vir dohodkov in s temi dohodki gradili ostale nam potrebne objekte.«

O DELU REPUBLIŠKE IN ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE

»V letošnjem letu je bil sprejet eden najvažnejših zakonov, to je ustavni zakon, ki pomeni dopolnitev ustave. Smatrali smo, da nam ustavo ni potrebno menjati in tako smo jo samo dopolnili zaradi izvedenih sprememb (decentralizacija državne uprave na nižje organe, sistem delavskega upravljanja itd.). V glavnem se je ta dopolnitev ustave bazirala na državno upravo, to je na sistem, da se naše družbeno upravljanje vse bolj in bolj prenaša na občinske LO in s tem zmanjšuje republiški in zvezni aparat. Na zadnjem zasedanju zvezne ljudske skupščine je bil sprejet eden od najvažnejših zakonov, ki emeljuje kmečko posest na 10 ha. Ta zakon je pravzaprav dopolnitev k reorganizaciji zadruge. Da smo ta zakon sprejeli, je bil vzrok v glavnem ta, da odpravimo izkoriščanje človeka po človeku, katero se je začelo bohotiti na kmečkih posestvih (n. pr. v Vojvodini so veliki kmetje dajali zemljo v našem manjšim kmetom, le ti pa so jim morali najemno plačevati v dinarjih). Jasno, da mi kot socialistična država nismo mogli to dopustiti.«

Republiška skupščina je na zadnjem zasedanju sprejela nov zakon o gozdovih, ki postavlja zelo ostro kontrolo s strani državnih oblastnih organov glede na lastništvo. Mislim, da bo s strani kmečkih gospodarstev in zadržnih posestev v zvezi s tem zakonom precej opozora. Da smo ta zakon sprejeli, nam je narekovala nujnost v tem, ker bi lahko v bližnji bodočnosti prišlo do gospodarske katastrofe. Vedeti moramo, da je odvisno veliko našega prebivalstva ravno od gozdov. Gozd vpliva tudi na naše podnebje in v času deževja se voda, če imamo gozdove, počasi odteka, ne da bi delala škodo. Zakaj so v Italiji vedno takšne poplave? Zato, ker njihovi predniki niso znali čuvati gozdov. Poglejmo si kraje na Tolminskem, kjer so vedno velike poplave in snežni meteži, ka-

V ZAČETKU SEPTEMBRA SE BO SEŠTALA LJUDSKA SKUPŠČINA FLRJ

Zakonodajni odbori Ljudske skupščine FLRJ pričakujejo, da bodo začeli zasedati v sredini avgusta. Obravnavali bodo zakon o ljudskih poslancih, zakon o kazenskem sodnem postopku in zakon o univerzah. Ker gre za obsežno gradivo, smatrajo v poučenih krogih, da bodo ti zakoni predloženi v odobritev Ljudski skupščini FLRJ na njenem zadnjem zasedanju v začetku meseca septembra.

V BEOGRAD JE PRISPELA ELEONORA ROOSEVELT

Dne 6. t. m. je prispela v Beograd soproga bivšega predsednika ZDA gospa Eleonora Roosevelt.

Kot gost predsednika Jugoslavije bo ostala gospa Roosevelt v Jugoslaviji 15 dni. Novinarjem je izjavila, da jo veseli, ker jo je v Jugoslavijo povabil naš predsednik maršal Tito, ter da je prepričana, da bo njeno bivanje v naši domovini prijetno.

V času petnajstidnevnega bivanja v naši domovini prijetno, gospa Roosevelt obiskati več krajev, da se bo seznanila z jugoslovanskimi voditelji, posebej pa še z delovanjem Društva FLRJ za Združene narode.

Proslava 10. letnice ZAVNOH

NA MITINGU V OTOČCU JE GOVORIL PODPREDSEDNIK VLADE TOV. EDVARD KARDELI

V nedeljo, dne 5. julija, je bila na Otočcu svečana proslava 10-letnice ZAVNOH-a, kateri je prisostvovalo nad 10.000 ljudi iz Like, Hrvaškega Primorja, Korduna in drugih krajev Hrvaške.

V svojem govoru je tovariš Edvard Kardelj med drugim dejal, da je ustvarjanje ZAVNOH-a velika zmaga revolucionarnega orožja delovnih ljudi, da si v izgradnji socialistične demokracije utiramo poti,

po katerih ni še nihče pred nami. »Nismo več zaostala država, sedaj se lahko pri nas govori o postopnem izboljšanju življenjskih pogojev delovnih ljudi,« je nadaljeval tov. Kardelj. Dejal je tudi, da je mednarodni položaj Jugoslavije trdno uveljavljen, delovnemu kmetu je dovoljeno, da svobodno razpolaga z imovino v svojih ekonomskih interesih. Med govorom je bil večkrat prekinjen s skandiranjem »Tito-Kardelj, Tito-Partija!«

Zopet demonstracije v vzhodnem Berlinu

V vzhodnem Berlinu so prejšnji tork nepričakovano ponovno demonstrirali desetstisoči delavcev ter zahtevali, da se izpustijo tisti, ki so jih zaprli zaradi sodelovanja pri »dogodkih 17. junija« in pozneje in da se preneha z nadaljnjimi aretacijami. Zdi se, da so oklepni oddelki sovjetskih čet vse prehitro zapustili vzhodno nemško ozemlje, ko so odšli na Poljsko, kjer so poljski uporniki vrgli v zrak neko železnico ter zažgali skladišče neke velike tovarne. Da bi se podobne stvari ne dogajale tudi na Madžarskem, je bilo treba menjati vlado in tako ustvariti videz novega političnega kurza. To se je vse zgodilo in predsednik Rakoszy sploh ni več član vlade. Novi predsednik je v nastopnem govoru zelo kritiziral ukrepe dosedanje vlade ter obljubil celo »spoštovanje osebnih svoboščin državljanov«, kar dokazuje poleg drugega, da tega doslej niso poznali.

Epilog k boštanski zadevi

(Nadaljevanje in konec)

Razredna borba obstaja, samo jo v Boštanju celo nekateri komunisti ne priznavajo

Značilno je, da je vso diskusijo okoli članka Smolinskega usmerjalo (in nanj živčno reagiralo) le nekaj ljudi, ki so osebno in razredno tesno povezani z družino Papežev. Mnogi člani, ki se je v zvezi s člankom vršil, je bil le odraz stališča teh ljudi, ki so uspeli prepričati prebivalstvo, da je z njim ogrožena čast vseh Boštančanov. (To jim je uspelo, ker se je v članku prikazal Boštanj tak, da se v njem človek ne počuti varnega.) Oni zavzemajo tudi vodilne funkcije v družbenih organizacijah, zato se je vsa razprava o članku in obramba prizadetih vodila pod okriljem organizacije SZ in celo ZK. Da bi v svojem delu bolj uspeli, so dokazovali, kako je prebivalstvo občine Boštanj enotno in da to enotnost razbija le nekaj oseb (kar je deloma resnica), vendar so pozabili, da je poleg tega razredna borba nujen družbeni pojav, ki potemtakem obstaja tudi v Boštanju. Napadno je mišljenje, da temeljijo vsa nasprotstva le na osebnih razprtijah. Kdor tako misli, ta negira razred, borbo in razvoj družbe, ki se sestoji iz borbe množice naprednih delovnih ljudi proti ostankom preživljajoč se kapitalistične družbe, med katere vsaj po miselnosti sodijo v Boštanju prav ti ljudje.

V tej tuji je treba gledati in ocenjevati vsa dogajanja, pa tudi boštanski zadevo. Kdo bi verjel, da gledata z epakimi simpatijami na naše zakone in razne druge mere, mali in veliki kmet, ko je popolnoma jasno, da vsi naši predpisi podpirajo interese delovnega, to je malega in srednjega kmeta. Kako morejo nekateri — celo komunisti — nasledati tendencioznim trditvam, da razredne borbe v Boštanju ni, ko vendar v njem obstaja na eni strani množica delovnih kmetov, hajatrjev in delavcev ter na drugi strani manjše število večjih kmetov, ki delajo predvsem s tujo delovno silo. Tudi v Boštanju se nekateri delojemalci borijo proti svojim delodajalcem za najosnovnejše pravice, ki so jim po naših zakonih zagotovljene.

Predstavniki največjih kmetov se niso prvič pojavili na liniji skupnih interesov le ob članku Smolinskega. Papež in Blahova Mija sta enako negativno stališče zavzemala tudi proti zadruzi. Odkrivala sta njene napake (kateravna je bila največja ta, da sta onadva s takim mišljenjem bila njena člana) ter jih proti njej izkoriščala. Kot člana sta bila prva za razpustitev prva zahtevala vloženo imetje. Blahova Mija tudi do kmetijske zadruge nima dosti boljšega odnosa. Zanimivo je, da se ravno njej godi vedno »največja krivica« tako, da mora kot članica nadzornega odbora svoje pravice do zadruge urejati z advokatom, ker ne zaupa upravnemu odboru, da bi stvar pravično rešil. Ker ima dovolj časa na raz-

nem bila njena člana) ter jih proti njej izkoriščala. Kot člana sta bila prva za razpustitev prva zahtevala vloženo imetje. Blahova Mija tudi do kmetijske zadruge nima dosti boljšega odnosa. Zanimivo je, da se ravno njej godi vedno »največja krivica« tako, da mora kot članica nadzornega odbora svoje pravice do zadruge urejati z advokatom, ker ne zaupa upravnemu odboru, da bi stvar pravično rešil. Ker ima dovolj časa na raz-

polago išče tudi druge »oškodovance«, da uveljavijo svoje pravice do zadruge, in to zopet preko advokatov. V ostalom pa naj ljudje sami presojaajo.

Po drugi strani je komisija opazila, da imajo zagovorniki napredne smeri v kmetijstvu zagrizene nasprotnike prav v teh osehah.

Mar ta in druga nasprotstva niso izraz razredne borbe, ki jo pa nekateri člani ZK ne vidijo ali ne priznavajo?

Zveza komunistov v Boštanju mora napraviti prelomno v svojem delu

Komisija okrajnega komiteja ZK Krško so predvsem zanimale razmere v organizaciji ZK in SZDL, zavedajoč se njene vodilne vloge v javnem življenju. Sestanek osnovne organizacije ZK v Boštanju, ki mu je prisostvovala tudi komisija okrajnega komiteja, je potrdil mnenje, da so v organizaciji pošteti in predani ljudje, ki pa jim manjka ideološkega znanja, da bi razne dogodke in pojave pravilno ocenili. Tako so poedini ob članku tov. Smolinskega zavzemali neprincipialno in lahko rečemo izposojeno stališče, zagovarjali prizadete ter prezirili problem, ki ga je članek kljub nekaterim netočnostim pa vendarle nakazal. K temu je mnogo pripomogel tov. Lipar Stane, predsednik občinskega odbora SZ in član občinskega komiteja ZK, ker je uporabil ves svoj vpliv, da bi prepričal ljudi v to, kako je tov. Smolinski imel vse druge cilje kot pa grajati ponizujočo telesno kazen v šoli in pomagati političnim organizacijam, da spoznajo tudi bolj zapletene družbene probleme. Nekateri komunisti so pravilno ocenili, zakaj dvigajo določeni ljudje tak hrup proti članku, vendar je manjkalo smelosti, da svoje principialno stališče bolj jasno povedo.

Vsed tega smatra komisija, da bo moral okrajni komitej ZK in okrajni odbor SZ nuditi osnovnim organizacijam več pomoči kot doslej, tako pri njenem organizacijskem utrjevanju, kakor tudi pri reševanju tekočih gospodarskih in drugih vprašanj tega kraja. Zlasti bo moral dvigniti ideološke ravni posvečati več skrbi, da bi pojavljajoča se družbene probleme globlje spoznavali, odkrivali njene vzroke ter v sodelovanju vseh ljudi reševali tako, kot to

zahtevajo naša socialistična načela.

Ker kažejo komunisti vso voljo usposobiti se za idejno vodstvo graditeljev socializma, bodo v tem svojem hotenju uspeli, če bodo ostro grajali in pravično kaznovali vse oportunistične elemente v svojih vrstah, ki se v škodo ugleda ZK bore le za svojo popularnost in ob tem brome odločnost in revolucionarnost svoje organizacije.

Na koncu smatra komisija za potrebno, da obsodi tudi za hrbtno delovanje tov. Dobovškove in nekaterih drugih, kajti borba proti nepravilnostim se mora vršiti javno pred množicami, ne pa s pomočjo tožarjenja na višje forume in neodgovornega pretiravanja dejstev.

Komisija okr. komiteja ZK Krško

Varčuj!

Z varčevanjem krepimo proizvodnjo naših izdelkov, ki nam bo omogočila izkoriščanje naravnih bogastev in postala temelj za naš svobodni in samostojni razvoj!

Varčuj pri novoustanovljeni občinski hranilnici Videm-Krško, ki postuje v prostorih ljudskega odbora mestne občine Videm-Krško.

Naložbe obstajajo hranilnica po 5 odst. — daje tudi kratkoročna posojila.

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 9. do 19. julija 1953.

Konec tekočega in sredi prihodnjega tedna padavine. V ostalem lepo vreme, četudi ne popolnoma brez krajevnih neviht.

KULTURNI PREGLED

Učni uspehi na naših šolah v preteklem letu

V preteklem šolskem letu je obiskovalo 1980 dijakov nižje gimnazije, od katerih jih je izdelalo 67,57 odst., popravni izpit jih je imelo 19,05 odst. padlo pa jih je 13,38 odst.

Naši dijaki več ali manj pridno študirajo; nekateri resno in skozi vse leto, drugi bolj kampanjsko pred konferencami in tem tudi lahko spodleti. Z odličnim je izdelalo 93 dijakov, s prav dobrim uspehom 333, z dobrim 742 in z zadostnim 288 dijakov. Šole sicer ne forsirajo

odličnih dijakov, ponosne so pa če jih imajo, nikakor pa niso zadovoljne z zadostnimi.

Po izkazanem odstotku pozitivnih so na prvih mestih gimnazije Dobova, Tržišče in Krško, bolj na repu pa so Sevnica, Brežice in Bistrica.

Vzrokovi, da po gimnazijah še ni tak uspeh, kakršnega bi želeli, je več. Dijaki so po večini zelo oddaljeni od šole, hodijo tudi po 8 km po poljskih poteh, prihajajo v šolo že izmučeni, večkrat tudi premočeni. Po po-

vratku domov nimajo vsega časa zase, temveč morajo pomagati pri domačih opravilih. Zvečer še marsikje ni zadostne in prave razsvetljave. Pomanjkanje stanovanj in slaba stanovanjska ne pospešujejo učenja in razpoloženja za učenje. Imamo tudi primere, ko dijaki redno uživajo alkohol kot hrano. No, huda ovira pri delu in uspehu so pa oni dijaki, ki pridejo v prvi razred gimnazije samo do vršiti svojo osemletno šolsko obveznost in sedijo tam brez zanimanja ter čakajo svojega 15. leta starosti. Ko si odpočijejo od poti, nagajajo se drugim in se glasno dolgočasijo. Nič jih ne moti, če po več let sedijo v istem razredu. Ni sicer enostavno rešiti tak problem, vendar bi ga bilo treba. Vprašanje je namreč, ali bi ne kazalo take dijakke, ki ne kažejo veselja za gimnazijski študij zaposliti v osemletni ali 5. razredu osnov-

ne šole, kjer bi naj bil pouk praktično usmerjen v panoge gospodarstva, ki bi te dijakke gotovo zanimalo. Vsekakor bi imeli oni in družba več od tega, ostali bi pa tudi laže napredovali.

Preveliko zanimanje za »divji sport« in za filmske predstave gre tudi na škodo rednega študija in šolske vodstva hočejo to usmeriti v pravilni tok.

So pa naši dijaki pridni tudi izven šole. Na več gimnazijah so imeli prav kvalitetne kulturne prireditve (Brežice, Sevnica, Krško, Artiče), igre, koncerte, literarne večere. Potrebno bi pa bilo še več sistematičnega, politično vzgojnega dela, pri čemer bi morale pomagati profesorskim zborom tudi mladinske organizacije.

Pogosto menjavanje in pomanjkanje učnih moči je tudi važen faktor, ki je oviral redno in uspešnejše delo na naših šolah sploh. Prezaposlenost prosvetnih delavcev vodi predvsem do živčnih in tuberkuloznih obolenj in to dvojje je postalo že poklicna bolezen naših vzgojiteljev.

Upajmo, da se bodo med političnimi oddahili učitelji in učenci in stopili v novo šolsko leto z novimi silami. Onim pa, ki so študije na naših gimnazijah dovršili želimo povsod obilo uspeha.

JK

SE O TEM, KAJ DAJEMO DANES ZA NAŠO ARMADO

(Nadaljevanje s 1. strani)

»V lanskem letu je bilo stroškov za narodno obrambo cca 200 milijard din, ki so bili uporabljeni za izgradnjo vojne industrije in vzdrževanje armade. Če hočemo biti na sodobni višini, če hočemo imeti armado, ki nas brani, da se ne bo ponovilo leto 1941, smo morali in bomo še morali žrtvovati za armado, in tu ne sme biti pomišljanja. Če pogledamo v svet, je še veliko držav, ki so odvisne od drugih samo zaradi tega, ker nimajo takšne armade kot Jugoslavija. Ljudje tarnajo, da je vse predrago, da so davki previsoki, toda naj se le spomnijo leta 1941. Da bi ne imeli takšne armade kot jo imamo, bi se leto 1941 že ponovilo, kajti Sovjetska zveza je imela z Jugoslavijo pred leti svoje nahte, in tako po petih letih slavi naše ljudstvo zmago. Kakšno politiko vedijo države na Vzhodu, ki so pod pokroviteljstvom Sovjetske zveze, nam kažejo primeri, ko pobijajo granicarje na naših mejah, dalje ste čitali v časopisu, kako ruski tanki gazijo nemške delavce itd. Iz vsega tega je sklepati, da se je začel v Sovjetski zvezi in njenih satelitskih državah odpor. Mi se ne bojimo napadalca, ker imamo trdno zavest naših delovnih ljudi in močno armado.

Tovariši in tovarišice! Če mi kritiziramo cene in davke, se je treba vedno zavedati,

Odobrene so povprečne cene zdravstvenim uslugam in cene oskrbnih dni v bolnici — Zdravstvena postaja na Studencu se ukine — Sprejet je predlog za fluorografiranje pljuč

Po poročilu o problemih socialnega skrbstva in zdravstva so v diskusiji sodelovali Karel Šterban, Jože Hegler, Gustav Pečnik, Lojze Colarič, Gvido Vesel, Avgust Mar, Franc Novak, Gunčar in Milan Tominec. Poleg odbornikov so se diskutirali okrajni zdravnik dr. Kristovč Miro, upravnik bolnice Požar Rudi in drugi.

Po končani diskusiji je bilo sprejeto poročilo predsednika sveta. Sprejet je bil tudi predlog povprečnih cen zdravstvenim uslugam in sicer:

Cena za pregled v ambulantah: Krško 65 din, Sevnica 74, Brežice 82, Bizeljsko 160, Senovo 41, Kostanjevica 119, Krmelj 107 din (cena za regije). Za obisk zdravnika na domu je bilo določeno podnevi 60 din, ponoči 90 din, za km (zdravnika) 30 din, rešilni avto (km) 38 din. Povprečna cena oskrbnega dne

v bolnici 563 din in 5 odst. izravnalni sklad.

Odbor je sklenil, da se zaradi malega števila obiskov zdravstvena postaja na Studencu ukine. Odborniki so tudi sprejeli predlog sveta za socialno skrbstvo in zdravstvo, da se izvede v jeseni letošnjega leta akcija za fluorografiranje (slikanje) pljuč vsem odraslim osebam v okraju.

Glede investicijskih kreditov, ki so nujno potrebni za popravilo doma onemoglih in Impolci v znesku 1.500.000 din in za prenos gospodarskega poslopija ter povečanje svinjaka pri ekonomiji brežiške bolnice, kar pa v družbenem planu ni predvideno, se sklene, da proračunska komisija pregleda finančne možnosti, nakar bo gospodarski svet na osnovi potreb v okraju odredil potrebna sredstva.

Sedež okraja se prenese v Brežice

Po prehodu na IV. točko dnevnega reda, na razpravo in sklepanje prenosa sedeža okraja je gov. Šterban v imenu komisije, ki je zbrala tozadevni material, podal kratko poročilo. Nato je gov. Dolinšek obrazložil vsebino razgovorov, ki so jih imeli odborniki OLO severnega dela okraja ter dejal, da so se odločili za preselitev v Brežice, ker se v tem primeru odpira možnost ustanovitve izpostave administracije OLO za občine, ki so že itak po delu sodišča, zemljiške knjige in katastra vezane na Sevnico. Vendar podarja, da se mora pred glasovanjem za oziroma proti prenosu okraja po okrajnem odboru ta izpostava zagotoviti.

Nato je bil predlog gov. Do-

linška dan na glasovanje, za katerega je glasovala večina odbornikov.

V razpravi sta sodelovala še gov. Anton Javorič in Ivan Bihjak, ki sta zastopala mišljenje, naj okraj še nadalje ostane v Krškem. Zaradi tega, ker je o tem že bilo dovolj diskutije na prejšnjih sejah in neprimernega izpada gov. Bizjaka, so odborniki zahtevali glasovanje. Izvoljena je bila komisija, ki je glasovanje izvedla. (Pečnik, Gihha, Novak in Tominec).

Po poročilu komisije je bilo razvidno, da je od 95 članov obeh zborov glasovalo 82 odbornikov, od tega 48 za to, da se okraj prenese v Brežice, 34 pa za to, da ostane v Krškem.

Okrajni ljudski odbor je potrdil odvzem imunitete tov. Papežu Jožkotu in tov. Vahčiču Jožkotu

Medtem, ko so se šli glasovati in po poročilu je ljudski odbor razpravljal o problemu cest ter sklenil, da se morajo čim prej zagotoviti sredstva za popravilo sevnjskega mostu. Sprejetih je bilo tudi več odločb in odlokov.

V imenu mandatno imunitetne komisije je gov. Ferdo Šepetave predlagal odboru, da potrdi odvzem imunitete odbornikom tov. Jožku Papežu in Jožetu Vahčiču. Tov. Vahčič je odšel na izdrževanje kazni, tov. Papež pa je pripravljen zaradi kaznivih dejanj po 323 členu KZ.

Ob 10 obletnici obratovanja Elektrarne Brestanica

V nedeljo, dne 12. julija, bo kolektiv Elektrarne v Brestanici obhajal deseto obletnico svojega obratovanja.

Omenjena elektrarno so pričeli graditi že v letu 1939, predvsem vsled tega, da bi porabili odvisni premost, ki je nastajal pri rudniku Senovo. Do okupacije so stavbo že dogradili in tudi stroji so bili že naročeni, vendar še niso prispeli. V letu 1942 so pričeli Nemci z montažo strojev, tako da so jo v enem letu končali. V juliju leta 1943 je pričela elektrarna obratovati, seveda z dosti manjšo kapaciteto kot danes. Za časa okupacije je prišel obrat večkrat v zelo kritičen položaj — najprej ko je šla tam mimo XIV. divizija, ki je uničila separacijo na Senovem in so ostali brez premoga, drugič pa, ko so delavci iz elektrarne odhajali v partizane.

Po osvoboditvi je delovni kolektiv elektrarne pričel takoj z

ki proizvaja trofazni izmenični tok z napetostjo 10.000 voltov. Napetost se transformira preko dveh transformatorjev na 20.000 voltov, s katero se napajata dva daljnovoda in sicer Savski bazen in rudnik. En transformator z močjo 15.000 kVA se transformira na 110.000 kVA, napaja dva daljnovoda.

Približno tak je proces proizvodnje.

V bližnji bodočnosti namerava elektrarna nabaviti še en kotel in parno turbino, s čimer se bo kapaciteta dvignila na 1000 odst. V letošnjem letu bo

do pričeli tudi z gradnjo za postavitev novega hladilnega stolpa, ki ga bodo zgradili iz železobetona. To bo prvi hladilni železobetonski stolp v Jugoslaviji, ki bo vreden 15 milijonov dinarjev.

S prehodom na samoupravljanje so pričeli tudi z izvajanjem vseh remontnih del v obratu, za kar so svojčas morali dobiti tuje strokovnjake.

K njihovi deseti obletnici obratovanja čestitamo kolektivu elektrarne Brestanica in jim želimo še mnogo delovnih uspehov!

Cerkveni tat in komentarji

Pojava cerkvenih tatov je pri nas po vojni redka, vendar tatvare iz cerkve niso brez trditve, saj je pred vojno bilo mogoče zaslediti v analizi kriminala precej takih pojavov. Mogoče se je tega spomnil tudi Oblak Ivan iz Ledine, ki je sklenil najti posel, ki bi bil donosnejši, kot pa pošteno delo. Tatinska narava tmu ga je kmalu našla v obliki tatvin cerkvene imovine in mož je po prvih uspehih dobil pogum ter začel delati na veliko — v kratkem času od 20. 6. do 4. 7. 1953 je okradel deset cerkva. Izginjali so pri, zavesje iz spovednice, mašina oblatila, sveče — stvari, ki jih je pri lahkovernih ljudeh prodal s enostavno domisljico, da jih je dobil od strica iz Frandje. Amerike, ali od kje drugod. Ljudje so verjeli in stvari kupovali, nekateri za lastno uporabo, drugi so se pa mogoče po tihem veselili ob misli, kako bodo podarili svoje-mu župniku — njegov lastni mašni plašč! Lopov je živel na račun svoje spretnosti ter iskal novega plena. Če ni šlo s silo, je pa prišel ob belem dnevu v cerkev in odnesel, kar se mu je zdelo vredno. tako je napravil tudi v Brežicah, vendar mu je tu spodletelo in znašel se je v rokah LM, od tu pa za rešetkami. Njegova kratkotrajna pustelgovčina se tukaj konča — začne pa se komentarji.

Da je Oblak okradel cerkev v Zabukovju, je dognala šele patrula LM, ki se je slučajno kretala v tistem kraju. Za krajno ni izvedela od župnika, temveč od drugih ljudi. Vprašam gospoda Rampre, ali mu ni do cerkvene lastnine, ali pa se mu ne zdi vredno imeti posla z organi

ljudske oblasti, ki bi mu to po svoji dolžnosti zaščitili ali poiskali krivca? Vsekakor vendar, da je takojšnja prijava kraje v veliko pomoč preiskovalcu in redki so, ki tega ne bi storili. Kakšni so bili vzroki za tak postopek ravno pri g. župniku iz Zabukovja, ne bom razpravljaj, prav lahko pa bi se na tak način med ljudmi podkrepilo mnenje, da oblast v stvarih, ki zadevajo cerkveno lastnino itak ni ne ukrene, tudi če je slednje treba zaščititi. Preiskave sploh ne bi bilo, predmeš se ne bi našli, krivce ne bi bil odkril — zlonamerneži pa bi govorili, da je oblast itak vseeno, če se krivce odkrije ali ne. Cerkev bi bila zopet mučenik, ki vdano trpi tudi padloga kraje, važne je, da trpi in da bo imela reakcija še en »dokaz« v kako težkem položaju se nahaja cerkev v Jugoslaviji. Da je sum takšnega zaključevanja opravičen naj navedem še to: celo duhovnik, ki o njem oblasti nimajo slabega mišljenja, je iz prižnice dejal ljudem, da je bila kraja izvršena z namenom, da se na ta način prepreči cerkvena slovesnost!

Nekateri so posumili, da ni to morda ljudska oblast, ki po raznih trditvah ni naklonjena cerkvi. Zakaj tako dvosmiselnost izjava, ko vsakdo ve, da se da slovesnosti opravičiti tudi brez protov. Ali ni v tem slučaju kriv kraje izvršene po kriminalu, ki danes sedi v zaporu, prišla prav posameznim duhovnikom, da prikažejo, kako je pri nas preganjan cerkev, akoravno si oblast prizadeva, da se odnosi s cerkvijo izboljšajo.

-man-

PRED DNEVOM VSTAJE

Kot vsako leto, nameravamo tudi letos primerno proslaviti vseljidski slovenski praznik »Dan vstaje« 22. julij. V svrhu proslave je OOBZ NOV Krško na svoji seji razpravljaj med drugimi tudi o organizaciji letošnjih partizanskih patrulj. Za samo organizacijo teh patrulj je imenovan okrajni štab, katerega komandant je rezervni major tovariš Colarič Lojze s pomočnikom aktivnim majorjem JLA tovarišem Mekino Francem.

Letos je pohod partizanskih patrulj spremenjen v toliko, da ne bodo te odhajale v Ljubljano, temveč bo sprejem v okrajnem središču, t.j. v Krškem. Tudi glavno odgovornost za priprave in potek partizanskih patrulj bodo nosili letos občinski odbori ZB NOV. Iz štirih strani okraja, iz vseh občin bodo šle v dnevi pred 22. julijem na poti patrulje, sestavljene iz vrst nekdanjih borcev, rezervnih oficirjev, mladincev predvojaške vzgoje in drugih. Obšle bodo vse partizanske vasi in obiskale kar največ družin, ki so žrtvovale za osvoboditev vse, kar so imele. Obiskale bodo in se poklonile samotnim grobovom, spomenikom in zgodovinskim krajem iz NOB.

V krškem okraju bodo letos po predvidevanju okrajnega štaba štiri smeri, po katerih bodo šle glavne patrulje. PRVA IZHODIŠNA TOČKA BO V BREŽICAH, od koder bo krenila patrulja dne 19. t. m. z nalogo, da

obišče vse partizanske družine na relaciji do Stomele. Med potjo bo obiskala tudi grob padlih talcev v Dobravi in se mu poklonila. V Sromlje prispe predvidoma ob 8. uri jutraj, kjer jo pričaka patrulja OZB Sromlje, in sicer pred spomenikom padlih borcev. Nadaljnja smer patrulj na tej relaciji je Pišce, Bizeljsko, Bistrica ob Sotli, Preska, Koprivnica, Senovo, Krško.

DRUGA IZHODIŠNA TOČKA JE V SEVNICI, od koder krene patrulja dne 20. t. m. ob 6. uri jutraj v smeri Zabukovje, Poklek-Leskovec, Ločce, Dolška, Senovo, Brestanica, Krško.

TRETJA IZHODIŠNA TOČKA JE KOSTANJEVICA, od koder krene patrulja dne 20. t. m. ob 5. uri jutraj v smeri Vodenice, Ržišče, Orehovec, Dolšce, Oštrce, Črneča vas, Brezje, Planina, kjer prenoči in krene drugi dan naprej v smeri Gradac, Brezovica, Sutna, Podbočje, Dobrava, Pristava in preko Krke v Cerklje-Krško.

ČETRTA IZHODIŠNA TOČKA JE KRMELJ, d koder krene patrulja dne 19. t. m. ob 6. uri jutraj v smeri Malkovec, Tržišče, Telče, Bučka. Podrobnejša navodila o pohodu patrulj imajo odborniki OOBZ in občinske Zveze.

kler se ni do vrhunca razvila v narodno-osvobodilni borbi.

Po končanem zborovanju so kulturno umetniška društva iz krškega okraja, kakor tudi iz sosednje Hrvaške imela kulturni program. Na sporedu so bile pevske točke, folklorne skupine, tamburaški zbori, posebno zanimanje je pa vzbudila skupina Josipa Medveda KPD iz Zagreba, ki je uprizorila pantomimo »Matteo Falcone«. Po končanem sporedu se je razvila na veseličenem prostoru živahna zabava. Zvečer ob 20 uri je po TVD Partizan iz Krškega uprizorilo: Ilka Vaše — Srečko Štut »Vražje dekle« zgodovinsko igro. Igrji je prisostvovalo lepo število obiskovalcev in pozorno so sledili dogodkom na odru.

Kljub slabim organizacijsko tehničnim pripravam, je slovensko hrvaški festival dobro uspel.

Odkritje spomenika Borisu Kidriču

Dne 19. julija ob 10. uri bo v Rogaški Slatini slavnostno odkritje spomenika največjemu sinu slovenskega naroda, revolucionarju, borcu, ki je posvetil vso svojo neizčrpano energijo, borbi za srečno bodočnost naših narodov, za svobodno in neodvisno socialistično Jugoslavijo, za katero je žrtvoval vse — svoje zdravje in svoje življenje.

BORISU KIDRIČU

Da bi ta slavnost bila dostojen, čeprav le majhen izraz hvalečnosti za njegov ogromno delo, vljudno vabimo vse prebivalstvo našega okraja, da se tega odkritja v čim večjem številu udeleži! Na to proslavo bodo prišli tudi njegovi najbližji sodelavci iz zveznega in republiškega foruma.

ne šole, kjer bi naj bil pouk praktično usmerjen v panoge gospodarstva, ki bi te dijakke gotovo zanimalo. Vsekakor bi imeli oni in družba več od tega, ostali bi pa tudi laže napredovali.

Preveliko zanimanje za »divji sport« in za filmske predstave gre tudi na škodo rednega študija in šolske vodstva hočejo to usmeriti v pravilni tok.

So pa naši dijaki pridni tudi izven šole. Na več gimnazijah so imeli prav kvalitetne kulturne prireditve (Brežice, Sevnica, Krško, Artiče), igre, koncerte, literarne večere. Potrebno bi pa bilo še več sistematičnega, politično vzgojnega dela, pri čemer bi morale pomagati profesorskim zborom tudi mladinske organizacije.

Pogosto menjavanje in pomanjkanje učnih moči je tudi važen faktor, ki je oviral redno in uspešnejše delo na naših šolah sploh. Prezaposlenost prosvetnih delavcev vodi predvsem do živčnih in tuberkuloznih obolenj in to dvojje je postalo že poklicna bolezen naših vzgojiteljev.

Upajmo, da se bodo med političnimi oddahili učitelji in učenci in stopili v novo šolsko leto z novimi silami. Onim pa, ki so študije na naših gimnazijah dovršili želimo povsod obilo uspeha.

JK

Lepo in dostojno so proslavili Dan vstaje

Duhovniki, člani CMD krškega okraja so dne 7. julija 1953 v našem zgodovinskem mestecu Kostanjevici lepo in dostojno proslavili 12. obletnico Dneva vstaje slovenskega naroda, ki bo dne 22. julija 1952.

V lepo dekorirani dvorani so v navzočnosti preko 20 duhovnikov, predstavnikov ljudske oblasti okraja in občine ter zastopnikov družbenih organizacij in naših izseljencev v Ameriki izvedli pester program, sestavljen iz pozdravnih in slavnostnega govora, pevskih točk lastnega okleta, deklaracij itd.

Gospod Davorin Medved je v slavnostnem govoru prikazal žalostno sliko stare kapitalistične Jugoslavije in njene tragične

usode, ki jo je zaradi izdajalske vloge takratnih režimov zadela v aprilskem zlorumi. Dejal je, da je jugoslovansko delovno ljudstvo našlo svoj pot in se pod vodstvom KPJ neustasno borilo za svojo sedanjo svobodo in boljše življenje. Zaradi vere v svoje lastne moči, sposobnosti političnega in vojaškega vodstva ter zaupanja, ki ga je to vodstvo uživalo med ljudstvom, je svoje stremljenje tudi uresničilo. Svečani del proslave se je končal z državno himno, ki so jo vsi prisotni stajali zapeli.

Po končanih svečanostih in skupnem kosilu so duhovniki s predstavniki okraja in občine ogledali znamenitosti Kostanjevice, ki se skrbno pripravlja na proslavo 700. obletnice mesta.

Uspešno se je končal festival v Brežicah

380 let je minilo odkar se je kmečika vojska pod vodstvom Matije Gubca borila na Krškem polju za staro pravdo. V spomin na te velike dni slovensko-hrvaške enotnosti je bil letos v Brežicah prirejen tradicionalni slovensko-hrvaški festival.

Festival je bil otvorjen z Begovičevimi trodejanke »Matija Gubec«, katero je uprizorilo kulturno prosvetno društvo Zagorcev Matija Gubec iz Zagreba. Predstava, kateri je prisostvovalo nad 500 ljudi, se je vršila dne 4. t. m. zvečer na grajskem dvorišču.

V nedeljo jutraj je bil sprejeto fizikulturnikov, nato pa na štadijonu okrajni telovadni nastop. V predpoldanskih urah se je vršilo šahovski tekmovalje med krškimi okrajem in Zagrebom. V mali dvorani prosvetnega doma v Brežicah pa je bila otvorjena razstava slikarjev amaterjev, ki je vzbujala splošno pozornost.

Popoldne se je vršilo v grajskem parku veliko kmečko zborovanje, katerega se je udeležilo mnogoštevilno prebivalstvo iz krškega okraja ter sosednje Hrvaške. Na zborovanju je govoril član Izvršnega sveta LRS tov. Ivan Hribar, ki je povdaril, da slovensko-hrvaški festival ponovno dokazuje povezanost Slovenije in Hrvaške, ki se je ustvarjala že v časih kmečkih puntov in se nato razvijala, do

Pomen spremembe zakona o gozdovih Prva seja upravnega odbora brežiške bolnice

Z gozdovi in lesom se ne sme kriti izgub slabega gospodarjenja v poljedelstvu

V vseh državah polagajo največjo pozornost na ohranitev in izboljšanje gozdnih površin, ker so se površine gozdov že premočno zmanjšale in ker je to imelo težke posledice na gospodarsko moč prebivalstva, kakor tudi na klimo. Tudi naša ljudska skupščina je na zadnjem zasedanju sprejela nov zakon o gozdovih, ki vsebuje bistvene spremembe starega zakona ter pomeni velik napredek v gozdarstvu. Vrhovno načelo, da se morajo gozdovi, ki obstajajo, ohraniti kot gozdovi in napredek je vsako krčenje in sprememba v drugo vrsto kulture prepovedana, je v novem zakonu še posebej poudarjeno. Novi zakon predvideva stroge kazni za vsako samovoljno krčenje gozdov, a dovoljenje za krčenje izdaja samo republiški organ, ni pa za to pristojen okraj.

Z novim zakonom obstajajo tudi možnosti, da se vse one gozdne površine, ki so danes namenjene, obrabljene s slabim drevjem, ki zaradi izčrpanosti tal vsled grabljenja strelje nima skoraj nobenega prirastka več, vzamejo pod državno upravo za dobo 10-30 let. Taka izčrpana tla pomenijo ogromno gospodarsko škodo za celo družbo, ki ne more trpeti tako slabega izkoriščanja tal od poedincev, individualnega posestnika. V tem namreč trpi splošna življenjska raven tudi onega, ki ni slučajno gozdni posestnik. Slabo izkoriščena tla po posestniku gozda onemogočijo pravilni obtok davkov, iz katerih se izvajajo

dela na novih stanovanjih, regulacije potokov, gradnje novih cest itd. Sam posestnik nima denarnih možnosti, da tak zamenjen gozd popravi, niti nima strokovnega osebja na razpolago, zato bo to storila oblast in take gozdove vzela pod državno upravo, odnosno upravo državnega odbora.

Tudi v gozdovih, ki so še danes v dobrem stanju, je potrebno strogo nadzorstvo, kakor v strokovnem, tako tudi v gospodarskem pogledu ter je vsaka sečnja vezana na predhodno sečno dovoljenje in obvezno odkazilo in žigosanje lesa po gozdarskih organih. Predvidene so stroge kazni za prestopke tega zakona, med drugim tudi prevzem parcel v upravo ljudskega odbora za določeno dobo.

Od mnogih strani so se slišali proti logarskemu in gozdarskemu osebju napadi, češ da so oni nepotrebni in celo odborniki okrajne skupščine je na seji odbora iznašal proti gozdarjem, da je tako poslovanje birokratsko in da je v napotju svobodnemu razpolaganju z gozdovi in da kmot že sam zna dobro z gozdovi ravnavati brez logarja.

Ni pa temu tako. Gozdovi in lesa je vse manj, ljudi pa vedno več in ni vseeno kako ravnamo z gozdovi in kako jih izkoriščamo. Tudi našim znanjem, ki jih bo še več in ki ne bodo mogli več v Ameriko, bo treba preskrbeti ekstenzno doma in jim dati za dobo boljše gozdove kot jih imamo danes, ko nam ne dajejo niti eno tretjino onega,

kar bi nam lahko dajali. Ni vseeno poštenemu državljanu, kako ravna brezvestnež z gozdom, čeprav je ta gozd v zemljiški knjigi zapisan na njega. Gozdni zakladi so dejansko last nas vseh, ker ne rastejo v življenjski dobi enega rodu, ampak je treba tudi ne smemo kriti izgub slabega gospodarjenja v poljedelstvu, ker s tem sami sebi prikrivamo resnico. Če poljedelec ne more s svojo poljedelsko proizvodnjo doseči kritja svojih stroškov, jih tudi ne sme kriti s čistim donosom za prodan les. Tega naša oblast ne more dovoliti, ker če bi dovolila, bi dovolila življenje poedincev v škodo skupnosti, to je uporaba primitivnih in neekonomičnih načinov dela v poljedelstvu bi te pomagala držati v življenju. Nov zakon daje tudi prilike kontrole ljudstva kot celote nad upravo z gozdovi, ki so last splošne ljudske imovine, ker bodo gozdovi v upravi ljudskih odborov. Državni gozdovi bodo postali tako bliže ljudstvu, ki je nad gospodarjenjem z njimi neposredno živo zainteresirano.

Ing. Setine Anton

V torek 7. t. m. je imel svojo prvo sejo upravni odbor Splošne bolnice v Brežicah, ki je bil ustanovljen v zvezi s samoupravljanjem zdravstvenih ustanov. V tem odboru so zastopani zdravstveni delavci, služba socialnega zavarovanja in sindikalna organizacija, pravna služba in vsa večja podjetja v okraju. Seji je prisostvoval tudi predsednik Okrajnega ljudskega odbora tov. Tone Zupančič.

Ker so člani upravnega odbora doslej slabo poznali stanje in problematiko bolnice, jim je uprava pripravila obširno poročilo, iz katerega je bilo razvidno, da je njihov delovni kolektiv, kljub velikim težavam, ki jih mora premagovati, dosegel do sedaj prav lepe uspehe. S sredstvi, ki jih imajo na razpolago, smotno gospodarijo in so uspešni, da imajo najnižjo dnevno oskrbnino med vsemi zdravstvenimi zavodi v Sloveniji, ne da bi bili zaradi tega pacienti kakorkoli prikrajšani.

Ker je dotok bolnikov po osvoboditvi močno narasel, in ker je to edina bolnica v okraju, je potrebno misliti na njeno razširitev. Se najnujnejše pa je, da se čim prej izvrše adaptacije in večja popravila, ki jih ni mogoče več odlagati. Najbolj kritično je stanje oken, strehe,

stranišč, pralnice, lekarne, operacijske sobe in prostorov za porodnice, prestavitvi pa je treba tudi mrtvašnico in hlev, ki sta v neposredni bližini pljučnega oddelka.

Med razpravo je predsednik tov. Zupančič govoril o pomenu ustanovitve upravnega odbora in nalogah, ki stojijo pred njim.

Ker pljučni oddelki nima svojega zdravnika, dr. Pavelič, ki ga sedaj vodi pa je preobremenjen, je upravni odbor skle-

nil namestiti na to mesto šefa - specialista, ki bi pa ob enem vodil tudi protituberkulozni dispanzer, da bi bil tako polno zaposlen.

Ko so iz svoje sredine izvolili za predsednika tov. Ficko Vendelma, zastopnika LIP-a Brežice, so se člani upravnega odbora podali na ogled bolniških prostorov, kjer so se osebno prepričali o požrtvovalnem delu zdravstvenega osebja in prešlih problemih našega zdravstvenega zavoda.

Plenum Okrajnega sindikalnega sveta je zasedal

Po nedavnem III. kongresu Zveze sindikatov Slovenije je zasedal dne dni okrajni plenum sindikalnega sveta Krško. V frontnem kotičku OLO so se zbrali člani plenuma in predstavniki tistih sindikalnih organizacij, ki niso zastopane v plenumu. Na dnevnem redu je bila razprava o vlogi sindikatov v delavskem upravljanju. Po obširnem referatu, ki ga je podal tajnik sveta tov. Rihart, se je razvila živahna diskusija, iz diskusije posameznih članov je bilo razvidno, da čaka naše sindikate še obsežna naloga, namreč prevzgoja našega delavca v pravega socialističnega človeka. Pogoste malverzacije, pretiran pohlep za dobičkom z navijanjem cen, nesocialistično odpuščanje žena in slabotnejših delavcev z namenom, da bi si zvišali plačni fond, so pogostokrat slab odnos do dela kot do družbene imovine itd. So stvari, ki jasno dokazujejo, da se trud in sredstva, ki so bila do sedaj vložena v prevzgojo delavcev daleko večje kot so sadovi. Tudi diskusije o prekorendnem izkoriščanju socialnega zavarovanja posameznikov je pokazala, da bodo imeli naši sindikati še obilo dela tudi po tem vprašanju, prevzgojiti tiste, ki se gledajo ta organ kot sredstvo, iz katerega se da čimveč iztisniti.

Plenum je ugotovil, da je za sindikate dela dovolj, zato je sprejel tudi ustrezne sklepe. Med ostalimi so tudi ti, da bodo še v bodoče vlagali ves svoj trud za prevzgojo delovnega človeka, ki se naj odraža predvsem v kulturno-prosvetnem društvu »Svoboda«, nenehno se bodo borili za socialistične odnose v proizvodnji in aktivno bodo sodelovali v politični organizaciji SZDL, katere poslanstvo je, delovati na vseh popripih našega dogajanja za čimprejšnjo zgraditev socializma v naši državi. V svrhu proslave bližajočega se praznika Dneva vstaje 22. julija so sklenili, da se bodo potrudili skupno z ostalimi organizacijami izvršiti vse pripravne in ta dan primerno zavrednih državljanov tudi proslaviti.

*

KRONIKA NESREČ

Rihard Lasič, 2-letni sin delavca iz Brestanice, je prišel do steklenice s petrolejem in zaužil nekaj te škodljive tekočine. V bolnici so otroku izprali želodec.

Stanko Gašperin, 13-letni sin uslužbenca s Skopje, je padel z vrbe in si zlomil levo roko.

Marija Kučič, 12-letna hči poljedelca od St. Lovrenca nad Krškimi, je padla s češnje in si zlomila desno nogo.

Jože Krašovec, 30-letni poljedelec z Velikega Mraševa, je prišel po naključju v dotiko z električno žico in se onesvestil. Z umetnim dihanjem so ga spravili k zavesti.

Fatima Hozdič, 33-letna gosposinja z Bregane, je v razburjenju spila čašo v vodi raztopljene pralnice praška. Prvo pomoč ji je nudila brežiška bolnišnica.

Milica Šoško, 5-letna hči poljedelca v Sobenji vasi, je stala preblizu domačega štedilnika in si vžgala obleko ter se nevarno opekla po telesu.

Jože Hlastan 47-letni invalid iz Brestanice, je na cesti padel in se nevarno poškodoval v ramni.

Franc Kopinč, 24-letni uslužbenec gozdne uprave v Novem mestu se je s svojim motornim kolesom zaletel v drugega motociklista. Nezvestnega so prepeljali v bolnišnico.

Anton Kranjc, 18-letni poljedelec z Dolskega, je padel s češnje in si zlomil desno roko.

Antona Kržana, 27-letnega telegrafista z Bojsnega, so na veselici zabodli pretepači. Hudo ranjen leži v bolnišnici.

Ivan Zibert, 23-letni delavec z Doljega Leskovca, je padel na cesti vznak in si pretrgal možgane.

Srečolov Rdečega križa okraja Krško

V Posavskem tedniku z dne 27. junija in 4. julija t. l. smo objavili, da bo žrebanje srečk našega srečolova 12. julija t. l. Upali smo namreč, da bodo do tega dneva vse naše srečke prodane, kakor je to potrebno, da poleg kritja vseh stroškov srečolova pridobimo tista sredstva, ki smo jih predvideli v pomoč našim sekcijam pri njihovem delovanju na izvajanju programa zdravstvenih, zdravstveno-prosvetnih in drugih dobrodelnih akcij v letu 1953.

V našem upanju pa smo se premagili — nekateri občinski odbori RK, ki smo jim poverili prodajo naših srečk, nam poročajo, da je obdobje prodaje kratko ter v njem ne bodo uspeli prodati vseh srečk. Glede na to in zaradi že omenjene potrebe po sredstvih smo žrebanje preložili na 9. avgust 1953. Vršilo se bo ob 9. uri v kino dvorani v Krškem. Izžrebane šte-

vilke bodo objavljene v Posavskem tedniku dne 15. avgusta t. l.

Število dobitkov smo zvišali — njihova skupna vrednost znaša 360.000 dinarjev. Noben dobiček nima vrednost izpod tisoč dinarjev, večina jih ima vrednost več tisoč dinarjev — med njimi radio 53.000 din in kuhinjska oprema 28.000 din. Vsi dobitki, razen kuhinjske opreme so že pripravljeni za izdajo. Kuhinjska oprema pa je v delu in bo po pogodbi gotova v mesecu juliju.

Vsi, ki se nimate srečk našega srečolova, ne odlašajte več z nakupom — ne zamudite prilike, da poskusite srečo, ki bo dodeljevala naše dobitke. Cena srečke je samo 20 dinarjev. Žrtvujte jih za dobrodelne namene Rdečega križa in za svojo srečo!

Okrajni odbor RK Krško.

PRI TABORNIKI

Kakih deset minut od Kostanjevice, na majhni jasi, so pred kratkim postavili plačeno naselje. Prebivalci tega naselja so otroci od desetega pa do 17 leta starosti.

Ko prideš v tabor zagledaš nasmejane obraze, ki radovedno opazujejo prišlece.

Njihov dnevni spored pa izgleda približno takole: ob sedmih vstanejo, nato imajo jutranjo vstopno, zajtrk, pospravljanje itd. itd. Po kosilu se gredo kopat, po večerji pa imajo ob tabornem ognju razna predavanja, nato pa tudi zabavni del. Ob deveti uri pa morajo biti v posteljah.

Da jih ponoči ne bi kdo presenetil, so organizirali stražo, katera se vsaki dve uri menja. Menda ne bodo hudi kostanjeviški taborniki, če povem, kaj se jim je zadnjič zgodilo.

Neko noč je prišel na vrsto za stražo tabornik, ki se šteje za »korajžnega«. Toda noč je bila temna, najbrž mu je že srečel skočil v hlačko, ko je zasilal zajčka, katerih je tam dovolj, in prav gotovo si je mislil: »Kaj bi človek stal cel dve uri na straži, v šotoru pa je tako prijetno spati. Posvetil je na uro in ti presneti kazalec se tako počasi pomikajo naprej. Pogledal je malo naokrog in ne

bodi len, je pomaknil kazalec za celo uro naprej. Njegovemu sostražarju, ki se je med tem motil na drugem koncu tabora, je straža kar prehitro minila. Pa kaj hočeš, ura je bolj točna kot pa njegova domišljija. Posledice pa niso žostale. Neka tovarnišica, ki je tisto noč ostala v taboru, je prišla drugo jutro eno uro prej na avtobus, tudi zajtrk so imeli eno uro prej.

Drugo noč so imeli pa ravno nasproten primer. Stražnik, ki je tokrat prišel na vrsto je bil hraber, v pravem pomenu besede. Kaj bi stražnik komaj dve uri, to je vendar premalo. Kazalec na uri pač ni težko premakniti, in zgodilo se je...

Taborovodji, ki daje uro ponoči, stražarjem, ni šla v račun njegova ura, nikdar prej mu ni delala preglavice, sedaj pa enkrat prehitveva, drugič zaostaja — da bi jo zloedel. Čez nekaj časa mu je šele šinilo v glavo...

Slabo vreme je krivo, da ne morejo vsak dan na kopanje. V soboto so šli prvič. Prav prijetno jih je bilo gledati, ko so počasi stopicali v vodo. Tisti, ki znajo plavati, so šli kar v globoko, ostali pa so ostali v plitvi vodi. Naenkrat je zavpil mali Milan: »Joj, riba, kmalu bi jo pohodil!« Vsi so se mu smejali, sam pa je zardel prav do ušes.

Najlepše pa je zvečer ob tabornem ognju. Vsak večer imajo poučna predavanja, katerim sledi še zabavni del. Tu ne manjka raznih iger, šal in drugih stvari, katerim se od srca nasmejejo.

Ne smem pozabiti povedati tudi to, da imajo pravcaro zračno puško. In streljanje so poseben dečki zelo navdušeni, pa tudi deklice ne zaostajajo dosti za njimi.

Mislim, da sem v glavnem opisala pestro življenje naših mladih tabornikov v Kostanjevici. Zatorej, drage mamice, kar brez skrbi bodite, za svoje ljubljenečke se nikar ne bojte. Kadar boste pa imele čas in če bo našla prilika, jih pa le obiščite. Nikar pa ne pozabite! V tabor ne smete, ne da bi prinesle s seboj malo suhljadi za taborniški ogenj — kajti to zahtevajo taborniški predpisi.

(Konec)

Lojze Avsenjak

DREMAVEC

Konjskih misli Povh ni uganil. Čeprav ni bil razburljiv, ga je vendarle togotila tolikšna brezbriznost. Že je dvignil bič, da bi mahnil, ko je Miško odskočil in ježno brenil.

»Oho, Miško!« je tedaj nekdo zaklical za Povhovim hrbtom. »Pazi grdob, da mi ne udariš Povha, ki se sicer zaspano unika, drugače pa ni hudoben človek. Le pazi nanj!«

»Za vraga, mar tudi tukaj že vedo?« je Povh iznenaden zagodel, jezen še posebej, ker so se nagajali tudi drugi veselo zasmejali. Zgrabil je povodec, sedel na okroglo bruno in trmast sklenil, da ne stori ničesar, preden se ne razgubi vsa ta radovedna nadlega. In res se je.

Toda kaj! Nandeta je medtem že zvalilo ono sladko in zapeljivo, da bi zadremal vsaj za hipce. Mišku pa ta hipce ni bil tako kratek, ampak dolg dovolj, da je gospodarju pretaknil žepce in z dolgim jezikom izvelkel malico, doberšen kos sladkega zmesnega kruha in ga pohrustal kakor bi trenil. Potem mu je lizal roke in naposled prešel na lica. Bučen smeh ga je zbudil. Jezno je planil kvišku in mahnil po konju.

»Hi! Kaj dremlješ, ti prekle...!«

Vse je bušnilo v smeh. Povh pa se je sredi besede spomnil, da bi morala psovka pravzaprav

veljati njemu. Miško pa je vendarle potegnil, prvič pod novim vodstvom. Prvič in — zadnjič! — kajti Povhu se je malo za tem pripetilo nekaj, kar mu je utrnilo še tisto troho ugleda in mu potisnilo v roke delavsko knjižico.

Povh je pripeljal z Miškom tri velike železne samosipnike do zalog premoga, ki so se kakor mali hribočki raztezali nad separacijo.

»Tako!« je zaklical fantom, ki so nakladali premog.

To je pomenilo toliko, kakor da je svoj posel opravil vse dotlej, da bodo vozila znova polna. Sedel je v sipki, črni prah, ki ga je sonce segrelo, da je človeka prevzela prijetna gorkota, če se je zleknil vanj. Tako je storil Povh. Ni legel, ne se sedel je v to mehko gorkoto in gledal, kako so se zadirale lopate v temno gnoto, in se je iz globokih samosipnikov dvigal črn prah. Zdelo se mu je, da so ga delavci sumljivo posmehljivo pogledovali in si namigavali...

Potem so lopate postajale vse številnejše, suvale so se in se dvigale vse navzgor, dokler ni vsa podoba utonila v sladko spokojnost...

»Hi, Miško! Hihi...!«

Delavci so divje zarjuli. Nandetu je vsa kri planila v glavo in na vso moč se je hotel poglati kvišku. Toda niti s prstom

Vse je bušnilo v smeh. Povh pa se je sredi besede spomnil, da bi morala psovka pravzaprav

Iz pionirskega življenja

Pismo iz počitniške kolonije v Trebiji

Ljubi starši!

Ze nekaj dni smo na lepi Gorenjski in se Vas čisto spominjamo. Tako lepo je, da je vse lepo težko opisati. Gorenjski zrak, smrekovi gozdovi, voda in dobra hrana nam daje vsak dan novih moči, da pridemo zdravi, močni in srečni domov.

Naše življenje je zelo pestro. Družina je precej velika, zato živimo drug način življenja kakor doma. Tudi red in čistota vladata pri nas. Večkrat sami priskočimo na pomoč in čistimo. Veš mamica, moji čevlji niso več razmetani, tudi hlačke visijo na določenem mestu. Se nekaž, mamice, naj vam povemo. Nismo več izbirčni, jemo vsi zelo veliko in dobro. Stanko iz Krškega že pije mleko, ki prej ni maral zanj. Gusti iz Senovega je po dvakrat in še več, da bo velik in debel, ker mu je mamica tako naročila. Vsi drugi pa pridno posnemamo, zlasti Jelica iz Dobove.

Vreme nam res malo nagaja. Vsak dan med popoldanskim počitkom šumi po naših oknih.

Imamo pa trdno upanje, da dočakamo v Trebiji še vročih, sončnih dni, da se vsaj malo namočimo v gorenjski vodi. Do takrat pa bomo hodili na izlete v bližnje hribe in vasi, da spoznamo okolico v kateri živimo. Tov. upravitelj tukajšnje šole je sedaj naš ekonom, nas povsod pridno spremlja in seznanja z vsemi zanimivostmi kraja in okolice, ki mu je dobro poznana. Vsi smo mu hvaležni. Iz izletov pa se vračamo črni od sladkih borovnic, v naročjih polno cvetja in arnike, katero sušimo in vam jo prinesemo. Naša Marta jo skrbno suši, da jo ponesi v Krško, ker ji pravi očka, da je ne pozna.

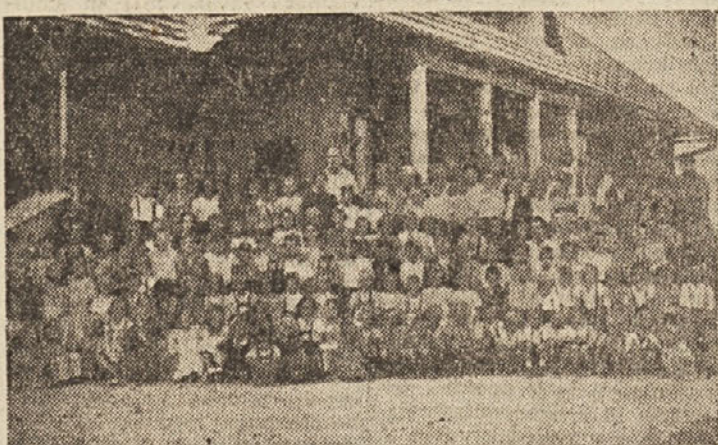
Mnogo se igramo, polegmo in plešemo. Tov. Helica in Marjanca pa nam delata prijetne ure, ko nam igra na harmoniko.

Prepričani smo, da se vrnemo zdravi in s tisočimi lepimi spomini domov.

Toplo Vas pozdravljajo Vaši hvaležni otroci, ki letujemo v počitniški koloniji v Trebiji na Gorenjskem.

V Skopiceh so s pionirskim slavljem zaključili šolsko leto

Zaključek šolskega leta so praznovali skopiški pionirji s svojim pionirskim slavljem. Prisostvovali so tov. predsednik občinskega ljudskega odbora Catež ob Savi, tov. kapetan, komandant edince JLA v Vrbi z desetino vojakov, ki so

igrali in peli narodne pesmi, starši, mladinke in mladinci iz vasi Skopice — skupno nad 180 (ljudi), prisotnih.

Po pozdravu državne zastave in pionirske himne so počastili »eniminutnim molkom spomin za pokojnim tov. Borisom Kidričem. Skopiški pionirji so dobili novo odredovo zastavo. Izvezla jo je mladinka iz vasi. Slovesno jo je sprejel zastavonoša z obljubo, da jo bo zvesto čuval. Mali cicihani — novi pionirji — so obljubili zvestobo svojemu tov. maršalu Titu in narodu, nakar so prejeli pionirske značke in legitimacije.

Tov. šolski upravitelj je v nagovoru razložil, kakšni morajo biti pionirji v učnih uspehih, ki v letošnjem šolskem letu niso bili povsem zadovoljivi, zato pa bodo v prihodnjem šolskem letu boljše, saj se vzgajajo v socialističnega človeka. Najboljši učenci so bili nagrajeni s knjigami. Po vrsti so učenci peli in deklamirali, posebno priručni so bili najmlajši. Ni manjkalo tudi fotografija. Posebna nagrada je bila dodeljena učencu, ki je javno, smiselno odgovarjal najbolje na vprašanja iz narodne zgodovine, zemljepisa in prirodoznanja. Tudi najboljša učenca-pevca je bila dodeljena nagrada. Slavlje je počel tudi svojevrstni srečolov. Vsak učenec si je iz vrečke zbral srečko, ki je bila vsaka dobiček.

BEG Z DEŽELE V IRSKI

Emigracija je v Irski stara zadeva. Vendar preseneča in vznemirja irsko vladno dejstvo, da ni petletni napor Komisije za kontrolo emigracije nifesar dosegel. Skoraj polovica prebivalcev iz Južne in Severne Irske išče kruha zlasti v Angliji, v znatni meri tudi v Združenih državah, Kanadi in Avstraliji. Pojav se utemeljuje s tem, da ima Irsko samo mesto Dublin, ki lahko absorbira nekaj viška delovne sile z dežele. To je veliko premalo. Vlada išče od pomoč v industrializaciji in dvigu kmetijstva. Manjka pa kapital za večji učinek.

Rok za prijavo udeležbe na septembrske svečanosti, ki bodo 13. sept. t. l. ob priliki odkritja spomenika žrtvam fašizma na Rabu je podaljšan do 15. t. m. Prijave zbira OOZB v Krškem do 14. t. m.

Po končanem sporedu pa so bili šolski in predšolski otroci pogoščeni s pecivom in sadnim sokom. Nekaj so prispevali pionirji sami, toda k temu lepemu slavlju so veliko prispevali z razumevanjem in s prispevki obč. ljudski odbor Catež in

Pepče

pripoveduje...

Danes bi hotel opozoriti tovarišico P.S., prodajalko v pekarni mestnega podjetja Brežice, naj se zaveda, da s prenosom okraja iz Krškega v Brežice pride v Brežice tudi trgovinska inspekcija, ki jo bo gotovo podučila, da ne sme delati v prodajalni razlike med takozvani boljšimi gospimi in navadnimi ženami ter da bo inspekcija našla tisti kruh, ki ga skriva pod pultom za svoje boljše odjemalce. Priporočam ji tudi, naj se uči kulturnejše postrežbe in odnosa napram strankam in naj še končno enkrat razliko med »boljšimi in manjvrednimi« ljudmi odpravi.

V gostilni KZ na Vidnu sem pa obiskal tamkajšnje kuharice, ki je starejša oseba, in ji izrekel moje sožalje, da mora spati v jedilni shrambi na starih golih kuhinjskih stoli. Čudim se upravnemu odboru, da nima toliko socialnega čuta do svojih namestencev, posebno še do kuharice in dopušča, da se reva muči na tehle stoli. Da bi okusili dobrote takega spanja bi predlagal, da se upravni in nadzorni odbor KZ Videm, ki upravlja tamkajšnje gostilno izmenično spe po eno noč tako, kakor spi njihova kuharica. Priporočam sem, da bodo potem pokazali več volje in boljši odnos do svojih namestencev. Zavedajmo se končno pregovora: »Kar želiš sebi, privošči tudi drugim!«

Občinski ljudski odbor v Brestanici bi pa rad vprašal, čemu služi občinska razsvetljava, kajti če greš ponoči po Brestanici je tema kot v rogu. Kljub temu, da je omrežje za cestno razsvetlavo napeljavano in so tudi žarnice montirane. Nekateri pravijo, da luči zato ne gorijo, ker je baje tovariš, ki je določen za prižiganje in ugašanje cestne razsvetljave, bolan. Ne morem pa razumeti, zakaj morajo to bolezen, ako to odgovarja resnici, občutiti vsi Brestančani? Skrajni čas je že, da se enkrat to vprašanje v zadovoljstvo vseh Brestančanov ure. di. Drugo tako bolečo mesto v Brestanici je cesta, ki vodi skozi trg in ki se sedaj neusmiljeno praši ter prah udara v občestna stanovanja. Svoječasno je bil sprejet sklep, da se nabavi škroplilni voz in sod ter da se bo dovažala neka brozga iz Celuloze na Vidnu in s to škropila cesto. Slično kot v Krškem. Prebivalstvo Brestanice je z velikim zadovoljstvom vzelo ta sklep na znanje, menja da je v Brestanici res vse zakleto, da noben sklep več ne drži in tako se ceste še vedno prašijo, kljub temu, da je baje sod že nabavljen. Mislim, da bi bilo nujno potrebno praznovati in to zelo svečano dan, ko bo izvršen sklep sprejet v dobrobit prebivalstva trga Brestanice.

Na cesti od Smarja proti Zabukovju že osem dni leže električni drogovji na tleh, ker jih je zadnji vihar izruval tako, da je tamkajšnji del prebivalstva

ostal brez luči. Ne vem, kaj čakajo merodajni krogi za popravo teh drogov, mogoče mislijo, da bo zopet zapihal nasprotni veter in drogovje zopet posadil na svoja mesta. Vsekakor je pa želeli, da se ti krogi, ki za to odgovarjajo, zavedajo, da tudi tam žive ljudje, ki si žele ob večerih razsvetljave. Ako to ne bo pomagalo, bo treba res nekatere za ušesa povleči!

Pozdravlja Vas
Pepče.

ZAHVALA

Ob prerani smrti dragega moža, očeta in tasta

APARNIK GOJKA

se iskreno zahvaljujem Svetu za kulturo in prosveto pri OLO Krško, pionirskim odredom, učiteljskim kolektivom, Gasilskemu društvu, prosveti Videm, pevcom za ganljive žalostinke, dr. Kristoficu in dr. Rehharju za požrtvovalno pomoč, okrajnemu šolskemu inspektorju tov. Župevcu in tov. Molanu za ganljivi govor ter vsem tistim, ki so ga za časa njegove boleznii obiskovali. Zahvala tudi vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so ga spremenili na njegovi zadnji poti. Žalujča žena, hčerka, vnukinja, zet in ostalo sorodstvo.

Mali oglasi

Prodaja eno in dvostanovanjskih hiš v Brežicah.

Dne 20. julija 1953, ob 9. uri se bo v Brežicah na mestni občini soba št. 22 vršila javna dražba stanovanjskih hiš.

Nepremičnine, ki se prodajo in prodajni pogoji so razvidni v pisarni ljudskega odbora mestne občine Brežice.

SLUŽBO DOM

Okrajna obrtna zbornica v Krškem razpisuje mesto tajnika za 1. avgust 1953.

Pismene ponudbe je treba poslati do 20. julija 1953 na gornji naslov.

Prosilci morajo navesti kvalifikacijo. Prednost imajo tisti, ki imajo že delno vpogled v poslovanje v obrtni zbornici.

PREKLIC

Preključujem kot neveljavno plačilno kartico, ki se glasi na ime Karl Vajdič, Gornja Lepa vas št. 12, Veliki Trn.

Prodam dobro ohranjen otroški športni voziček in 9 družni čebel s panji po ugodni ceni. Naslov v uredništvu.

Izdelan je načrt za izmenjavo Uredbe o otroških dodatkih

Odbor za socialno in zdravstveno politiko Zveznega izvršnega sveta je sestavil osnutek uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o otroških dodatkih, ki je bil izročen v obravnavo Zveznemu izvršnemu svetu.

Osnutek določa, da sta pravica do otroškega dodatka in njena višina odvisni od premoženjskega stanja družine, skupni dodatek otrok pa od števila otrok, ki so jim namenjene. Po novi razporednici so stalne otroške dodatke določene takole: za enega otroka 3000 din, za dva 5000 din, za tri 7000 din, za štiri 9000 din, za pet 10.000 din itd.

Ce pa ima gospodarstvo od 151 do 250 din mesečnega dohodka od lastnega, davku podvrženega poslojpa, če znaša davek na dohodek od kmetijskega posestva na družinskega člana do 100 din mesečno ali obdavčen dohodek od profesionalne dejavnosti izven delovnega odnosa do 250 din mesečno za družinskega člana, pa bodo prejeli maloprodajne cene kruha in maloprodajne cene kruha se določajo takole:

Važno opozorilo trgovskim podjetjem, kmetijskim zadrugam in pekovskim obratom!

Cene mleviskim izdelkom in kruhu bo odslej določal okrajni ljudski odbor. Do konca meseca julija je treba brezposojno dostaviti na tajništvo za gospodarstvo pri OLO Krško predloge za cene kruha in mleviskim izdelkom z natančnimi kalkulacijami.

Maloprodajne cene mleviskim izdelkom se določajo takole:

- nabavna cena fco Celje
 - dejanski prevozní stroški od nakladalne do razkladalne postaje
 - do 1 odst. transportnega kupa
 - dejanski stroški od razkladalne postaje do skladišča kupca
 - zasluge trgovine
- Maloprodajne cene kruha se določajo takole:
- nabavna cena
 - dejanski prevozní stroški

od nakladalne do razkladalne postaje

- do 1% transportnega kupa
- dejanski stroški od razkladalne postaje do skladišča kupca
- stroški peke kruha
- zasluge obrata

Cene potrjuje okrajni ljudski odbor ter jih registrira. Registracija cen mora biti razobešana v obratu. Cene kruha v privatnih pekovskih obratih ne morejo biti višje od cen v državnih pekovskih obratih.

Vsako izpremembo cen je treba takoj javiti OLO, tajništvo za gospodarstvo v potrditev in registracijo.

Opozorjamo vsa trgovska podjetja, kmetijske zadruge ter pekovske obrate, da upoštevajo gornja navodila ter da predlože dostavijo do določenega roka.

Iz pisarne tajništva za gospodarstvo OLO Krško

Dobrica Cosić:

DALEČ JE SONCE...

Takoj je treba pobegniti: Načelnik lahko dobi vsak hip sporočilo, da ni četniški kurir, potem pa... Takoj pobegniti! Čim prej! Jovana je nenadoma zgrabil strah, da bo vsak hip prišlo o njem sporočilo. Zandar, ki ga bo odpeljal k načelniku na zaslišanje — bi že moral biti tu!

Stopil je hitreje po dvorišču, opazoval jih je zid in iskalo mesto kjer bi lahko splezal navzgor. Zid je bil gladek in visok; ni se imel česa oprijeti. Pri vstopu v jetnišnico je stal nedolgočasen z belgijsko puško. Jovan je razmišljal:

Jovan je razmišljal: naj plane nanj, ga z nogo sune v želodec, mu vzame puško, ga ubije in pobegne. Toda nedolgočasen je bil močan in velik človek. Ne bi ga bilo lahko podreti. Niti zalezati se ne bi mogel vanj: zgrabil bi puško in konec... Jovan se mu je približal in poskusil naplesti pogovor.

»Nocoj bosta miš in mačka skupaj spili... Počastno mraz je!«

Strazar ga je samo pogledal, obrnil glavo in stopil nekaj korakov naprej in nazaj. Jovan mu je prišel blizu.

»Stran!« je strogo dejal strazar.

Jovan se je odmaknil, bal se je, da beg ne bi uspel. Sedaj je vse zavoženo. S svojimi neumnim ravnanjem je vzbudil strazarjev sum. Ta ga ne bo več spustil iz oči. Tepec! Sam je kriv. V glavi se mu je kar kadilo vsakovrstnih misli. Mora pobegniti! Samo kako? Vhodna vrata so zaprta. Zid ni mogoče preskočiti. Strazar se vede po vojaško. Zmračilo se bo, zaporniki lahko vsak hip pokličejo noter. Čas naglo beži.

Na stopnicah se je pojavil upravnik zavora z vrčem za vodo v rokah. Jovan je pohitel k njemu, da bi ga morda poslal po vodo. Že je hotel reči: »Jaz grem!« Toda strogi komandirjev pogled ga je zadržal na mestu. Zandar je poklical druga dva zapornika, med njima tudi starca iz Jovanove sobe, jima dal vrč in ukazal, naj prineseta vodo.

»Pred žandarji nikoli ne kaži delavnosti!« je zamrmral starček, ko je šel mimo Jovana. Tudi ta ve. Vsi vedo, da hoče zbežati! Kako nora se vede, kaj mu je! Ko je videl, kako odklepa strazar vrata, da bo onadva spustil po vodo, mu je šinilo skozi gla-

vo: »Zdaj!« Zapornika z vrčem sta stopila ven, strazar pa je ostal med odprtimi vrati, s hrbotom obrnjen proti Jovanu in z očmi spremljal zapornika, ki sta pri studencu blizu zavora natakala vodo.

Jovan je začutil, da je prišel pravi trenutek. Srce je vztrepetavalo v prsih kakor ptica v kletki. Nabadoma mu je nekaj zakrčalo nad glavo: »Naprej!« skočil je, se zaletel in se z vso silo zagnal žandarju v hrbet. Zandar se je zamajal in z obrazom treščil na poledeneli pločnik. Jovan ga je preskočil in se spustil v beg po ulici.

»Ne teci naravnost! Cikcak teci, cikcak!« je kričal starček za njim.

Jovan mu je hotel nekaj odgovoriti, a mu je zmanjkalo glasu; skakal je zdaj levo zdaj desno in dirjal po ulici.

Pretekel je že več kakor sto metrov, ko se je osupil in potolčen strazar ovedel, zaklical na pomoč in na slepo ustrelil za njim. Ulica je bila prazna. Pretekel je dvestot, tristo metrov pod kroglami iz treh pušk strazarjev iz zavora, nato pa zavil skozi neka ograjna vrata, jih podrl, stekel skozi vrt in se znašel na polju.

Polje je bilo ravno in golo. V daljavi je črnela dolga vrsta drevja, ki se je izgubljalo proti Moravi. Jovan je pomislil, da je tam najbrž gozdiček, pa je zdirjal v tisto smer. Drselo mu je po poledenem snegu, tu pa tam je do kolena zabredel v celo, padel, se nato dvigal in tekel dalje. Svinčenke so začele frčati za njim, visoko so švigale in pikale po snegu okrog njega. Kmalu je za njim zabobnal tudi holandski mitraljez. Vsake toliko se je Jovan obrnil: v daljavi so se pokazali preganjanci. Po ognju se mu je zdelo, da jih ne more biti več kakor deset. Ni se jih bal. Kot jelen je dirjal čez njive, veselo, da se je rešil. Hladen zrak ga je dušil, grlo mu je postajalo suho, od napora so ga bolela senca. Zdelo se mu je, da mora dospeti do drevja, pa bo izven nevarnosti; zato je naprezal vse sile in čedalje hitreje drvel.

Ko je prišel do drevja, je zagledal globok potok z bregovoma, poraslim s trnjem, brestji in akacijami. Stekel je navzgor ob potoku, toda breg je bil povsod strm in globok. Preganjanci so se bližali. Jovan je tekel gor in dol. Vsak hip mu bo zmanjkalo moči. Nevarnost je čutil že čisto blizu, pa se je vrgel v trnje in se zvalil po bregu prav do potoka. Preskočil ga je in se skušal po drugem bregu povzpeti navzgor, toda poledenei sneg je bil drsan, in po

nekaj obupnih poskusih je zletel navzdol. Zandarji niso več streljali; slišati je bilo njihove glasove. Jovan je tekel vzdolž ob zaledenem potoku, ki je ponekod izviral v sneg kotanje in se včasih do kolena pogrezal v vodo. Čedalje manj moči je bilo v njem. Še vedno je tekel, toda počasneje: omahoval je in padal. Zandarji so prispeli do brega. Jovan je jasno zaslišal: »Tu je njegova siedi! Tod se je spustil!«

Stekel je dalje, toda sedaj po vodi, ker je bil potok tukaj nezamrznjen. V potoku je bilo bolj temnačno kot na polju. Spotaknil se je ob kamen in padel v vodo. Imel je samo še toliko moči, da se je zvlekel v globoko votlino pod parobkom. Potegnili je vanjo najprej noge, potem pa se ves spravil vanjo, samo glava mu je ostala zunaj. Roke je zaril v sneg prav do vode ter podpiral prednji del telesa in glavo, ki je postajala čedalje težja od utrujenosti in mu je v omotici legla navzdol.

»Tu je! Niti hudič ga ne bi zdel rešiti!« je prav nad njim vzdiknil žandar na bregu. »Tamele se siedi! Obkolili!« »Spusti se v potok!« »Ti pojdi na drugi breg!« Zandarji so kričali okrog njega.

Jovan je napol vse sile, da bi se izkopal in znova bežal, a so mu roke in telo odpovedale. Kaj? Ne morem... Ne morem.

Mar... končano je bila edina zavestna misel, toda preveč okorna in ravnodušna ob onemoglem občutku, da je storil vse...

Najprej je zaslišal korake žandarja, ki je šel po njegovi sledi, nato pa ga je tudi zagledal, kako previdno gazi s puško za strel.

»Tukaj se sled izgublja...« je vzdiknil žandar, ki je brodil po potoku.

»Bolje pogled! Se naprej stopi!« so mu rekli z brega. In žandar je šel v razdalji dveh korakov mimo njega. Jovan je krčevito stiskal polžeče testo mokrega snega. Zandar je odšel ob potoku in se izgubil. Ničesar več ni bilo slišati. Samo voda je šumela in grgrala pod ledom. Bil je tako izčrpan, da mu je bil sneg toplej in mehč kakor blazina; glava mu je utrujeno kinknila, oči so se zagledale v nekaj črnega in toplega. Roke so mu omahnile v mlačno vodo.

Ničesar več ni ne slišal ne čutil.

Letel je v črno brezno; dolgo je trajal let; odmakal se je in odmakal, dokler so nad brezno-vim žrelom žandarji streljali, grozili in psovali. On pa je lelel, prepričan, da je rešen ter se kljubovalno in srečno smehljati. Ne, on ni bil nikdar ujet. Zandar, zapor, streljanje za hrbtom, vse to so bile sanje... Potoka ni. Vse to so samo sanje.